

College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel

Datum : 20 mei 2008

Afdeling : SRO

Nummer PS : **PS2008RGW09**

Commissie : ad hoc commissie
nieuwe Wro

Registratienummer: 2008INT222180

Portefeuillehouder: R.W. Krol

Titel : Beleidslijn nieuwe Wro

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 5

Toelichting pag. 7

Bijlage(n): Ontwerp Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief concept Nota van Beantwoording

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Naar verwachting treedt op 1 juli 2008 de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking. In 2007 is het project invoering nieuwe Wro bij de provincie Utrecht gestart. Dit project wordt uitgevoerd onder de noemer "Ruimte in Utrecht voor eigen verantwoordelijkheid". Dit betekent: samenwerken met een nadrukkelijk bewustzijn van de eigen verantwoordelijkheid. Dit project is in gezamenlijkheid met de door u ingestelde ad hoc commissie nieuwe Wro en ons opgepakt. Wij hebben de samenwerking, om te komen tot het Ontwerp van de Beleidslijn nieuwe Wro als inspirerend, nuttig en constructief ervaren. Doel van de Beleidslijn is om, ook na inwerkingtreding van de Wro, slagvaardig het Streekplan als beleidskader te kunnen blijven toepassen.

Voorgeschiedenis

Ontwerp Beleidslijn

Omdat de nieuwe Wro uitgaat van een andere sturingsfilosofie dan de huidige WRO, moet het Streekplan Wro-proof gemaakt worden. Alleen wanneer er sprake is van een 'provinciaal belang', kan de provincie Wro-instrumenten inzetten ter borging/realisering van haar belang. Het Streekplan als ruimtelijk kader van PS wordt Wro-proof gemaakt d.m.v. de Beleidslijn nieuwe Wro. De Beleidslijn markeert het provinciaal belang en legt de inzet van Wro-instrumenten vast. De Beleidslijn bevat géén nieuw beleid: de **beleidsdoelen** van het Streekplan worden **niet gewijzigd!** Het vaststellen van de Beleidslijn is géén (partiële) herziening van het streekplan. De maatschappelijke ontwikkelingen die normaal gesproken aanleiding zouden kunnen zijn voor een (integrale) herziening van het streekplan, zijn dan ook niet meegenomen in de Beleidslijn.

Bij het *Wro-proof* maken van het Streekplan zijn de door de ad hoc commissie nieuwe Wro geformuleerde **uitgangspunten** gehanteerd:

- Streekplan wordt beleidsneutraal omgezet (beleidsdoelen worden niet gewijzigd);
- wettelijke eisen zijn geen 'provinciaal belang' (geen herhaling van wet- en regelgeving);
- eisen van goede ruimtelijke ordening zijn geen 'provinciaal belang' (verantwoordelijkheid van gemeenten).

Dereguleringsstoets

Bij de beleidsneutrale omzetting van het Streekplan is het provinciaal belang ingevuld aan de hand van de opgenomen richtinggevende beleidsuitspraken (vette en cursieve teksten). U heeft in het streekplan (p.192) aangegeven dat deze beleidsuitspraken in ieder geval belangrijk zijn voor de doorwerking in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de praktijk betekent dit dat deze uitspraken bepalend zijn voor de (onthouding van) goedkeuring van bestemmingsplannen. Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten is het aantal beleidsuitspraken, dat naar het gemeentelijk niveau als provinciaal belang moet doorwerken, gehalveerd. Daarmee is een substantiële vermindering van regelgeving en bureaucratie gerealiseerd.

De uitspraken die tot provinciaal belang zijn benoemd, kunnen nu niet gedereguleerd worden omdat het Streekplan beleidsneutraal Wro-proof wordt gemaakt. De aanbevelingen van de ad hoc commissie vermindering regelgeving en bureaucratie kunnen pas worden gerealiseerd, wanneer u besluit een integrale of thematische structuurvisie (Wro) vast te stellen.

Aanpassing (Ontwerp) Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief concept Nota van Beantwoording

Het Ontwerp van de Beleidslijn nieuwe Wro (hierna Ontwerp) is door ons op 4 maart vastgesteld. Het Ontwerp heeft van 13 maart t/m 23 april 2008 ter inzage gelegen op het provinciehuis en in alle gemeentehuizen. Gedurende deze periode kon iedereen hierop inspreken. Op 27 maart 2008 is het Ontwerp behandeld in de PPC. Op 10 april hebben PS (voorzitter ad hoc commissie nieuwe Wro) en GS (gedeputeerde RO) gezamenlijk een hoorzitting georganiseerd. Drie mensen hebben daarvan, namens hun organisatie of instantie, gebruik gemaakt. In totaal zijn er **16** (mondelinge en schriftelijke) zienswijzen ingediend. De ingediende zienswijzen zijn verwerkt in een concept Nota van Beantwoording (bijlage III van het Ontwerp, zie p. 40 e.v.). Wij hebben onze reactie gegeven op de zienswijzen, gevolgd door een advies aan u. De zienswijzen hebben vooral betrekking op hoofdstuk 3 van het Ontwerp (sturingsfilosofie) en de indeling van de richtinggevende beleidsuitspraken in drie categorieën. De zienswijzen geven, gelet op de gehanteerde uitgangspunten en de huidige "goedkeuringspraktijk", geen aanleiding om het Ontwerp aan te passen. Wij adviseren u dan ook om het Ontwerp ongewijzigd vast te stellen.

Verordening Wro

De provincie Utrecht moet anticiperen op de nieuwe Wro om haar 'provinciaal belang' veilig te stellen. De eerste stap daarin is het vaststellen van de Beleidslijn nieuwe Wro. De tweede stap daarin is het vaststellen van een Verordening Wro. Wanneer de Wro in werking treedt, wordt het streekplan van rechtswege omgezet in een structuurvisie. De structuurvisie kent alleen zelfbinding: alleen de provincie is gebonden aan de provinciale structuurvisie. Gemeenten zijn niet gebonden aan de provinciale structuurvisie! Zoals hierboven gesteld, zijn de richtinggevende beleidsuitspraken belangrijk voor de doorwerking naar gemeentelijk niveau. Een aantal van die richtinggevende beleidsuitspraken is in het Ontwerp van de Beleidslijn nieuwe Wro gemarkeerd als 'provinciaal belang' (categorie 1). Gelet op de beleidsneutrale omzetting van het Streekplan moeten deze provinciale belangen opgenomen worden in een provinciale verordening om tot de gewenste doorwerking te komen. Het gaat dan om de provinciale belangen (categorie 1-uitspraken) die voor meerdere gevallen gelden en die verankerd kunnen worden in eenvoudige, eenduidige en toegankelijke algemene regels. Is dat niet mogelijk, dan kan een proactieve aanwijzing worden gegeven.

Doel van de verordening is de bescherming, borging van de provinciale belangen, zonder dat dit leidt tot (toename van) administratieve lasten van de gemeenten. Ter illustratie: het opnemen van het provinciaal belang "de verstedelijkingsambities moeten plaatsvinden binnen de rode contouren" in de verordening, heeft géén administratieve last tot gevolg voor gemeenten. Door de huidige "goedkeuringspraktijk" passen alle na 2004 vastgestelde bestemmingsplannen en ook het RSP (van het BRU) binnen de streekplankaders.

Door de invoering van de nieuwe Wro zal overigens wel tijdelijk een toename van administratieve lasten ontstaan voor gemeenten. In het overgangsrecht is namelijk bepaald dat bestemmingsplannen die voor 1 juli 2003 onherroepelijk zijn geworden, binnen vijf jaar na inwerkingtreding van de Wro (dus voor 2013) zijn vervangen door bestemmingsplannen die zijn vastgesteld conform de nieuwe Wro. Dit geldt ook voor plannen van 30 of zelfs 40 jaar oud. Vanaf 1 juli 2009 zal elk bestemmingsplanbesluit, dat na dat tijdstip wordt genomen, moeten voldoen aan de digitaliseringseisen van de Wro.

Het Rijk werkt momenteel aan een AMvB Ruimte waarin een aantal nationale ruimtelijke belangen wordt geregeld. Deze AMvB zal deels rechtstreeks werken en deels een opdracht bevatten aan provincies om een verordening op te stellen t.b.v. de doorwerking van een aantal nationaal ruimtelijke belangen. De Minister verwacht dat er medio 2009 een concept AMvB ligt die dan eind 2009/begin 2010 kan worden vastgesteld. De provincie kan, gelet op de te beschermen provinciale belangen, niet wachten totdat de AMvB Ruimte is vastgesteld. Bovendien ziet de AMvB op rijksbelangen en niet op provinciale belangen.

Voordat een provinciale verordening bekend is gemaakt (en dus in werking treedt), kunnen initiatieven worden ontwikkeld door gemeenten die het provinciaal belang in ernstige mate zouden kunnen schaden. De Wro geeft de provincie de bevoegdheid om bepaalde gebieden, voor zover provinciale ruimtelijke belangen dit vorderen, door middel van een **voorbereidingsbesluit** te vrijwaren van ongewenste activiteiten. Een voorbereidingsbesluit van de provincie bindt zowel de gemeenten als burgers. De geldigheidsduur van dat besluit is aan een maximale wettelijke termijn gebonden: het besluit vervalt bij de inwerkingtreding van de verordening doch uiterlijk na **zes maanden**.

Dit betekent dat binnen zes maanden de gehele procedure doorlopen moet zijn. De interne provinciale besluitvorming beslaat zo'n zes maanden (kaderstelling door u, concept-ontwerp verordening vaststellen door ons, advies van PPC/PCL, overleg met de ad hoc commissie nieuwe Wro, ontwerp vaststellen, inspraak, concept Nota van Beantwoording vaststellen, waarna wij aan (de ad hoc commissie nieuwe Wro uit) uw Staten adviseren).

Conform de in het Ontwerp geformuleerde sturingsfilosofie, zal eerst proactief overleg moeten plaatsvinden met gemeenten en waterschappen alvorens de interne provinciale besluitvorming te starten. Dit overleg kan plaatsvinden tot november 2008. Wanneer daarna de interne provinciale besluitvorming wordt gestart, kunt u in januari 2009 een voorbereidingsbesluit nemen. In juni 2009 kan dan de Verordening Wro door u worden vastgesteld. Bij het traject tot vaststelling Verordening Wro zullen ook de aanbevelingen van de ad hoc commissie vermindering regelgeving en bureaucratie worden betrokken.

Aangezien het provinciale ruimtelijk beleid bekend is bij gemeenten, mag worden verwacht dat deze hiermee rekening houden bij het opstellen van gemeentelijk ruimtelijk beleid. Mocht vooruitlopend op de vaststelling van de Verordening Wro toch een bestemmingsplan/projectbesluit in strijd met een provinciaal belang worden vastgesteld, dan kunnen wij een reactieve aanwijzing geven. Het met het provinciaal belang strijdige deel van het bestemmingsplan/projectbesluit komt dan niet tot stand. Door vaststelling van de Beleidslijn nieuwe Wro met de aankondiging van een Verordening Wro kan zowel inhoudelijk als ook procesmatig worden gemotiveerd waarom die reactieve aanwijzing gelegitimeerd is.

Essentie / samenvatting

- ❑ Er komt een nieuwe Wro. De provincie Utrecht moet daarop anticiperen om haar 'provinciaal belang' veilig te stellen. De eerste stap daarin is het vaststellen van de Beleidslijn nieuwe Wro. De tweede stap daarin is het vaststellen van een Verordening Wro.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

- ❑ Door het vaststellen van het Ontwerp van de Beleidslijn wordt de eerste stap gezet naar een *Wro-proof* Streekplan.
- ❑ Doel van de Beleidslijn en de Verordening Wro is om, ook na 1 juli 2008, slagvaardig het Streekplan Utrecht 2005-2015 als beleidskader te kunnen blijven toepassen.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Nota van Beantwoording heeft geen financiële consequenties.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De nieuwe Wro brengt nieuwe verantwoordelijkheden en wettelijke bevoegdheden met zich mee voor de provincie.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Het traject tot vaststellen van de Beleidslijn is conform:

- het projectplan invoering nieuwe Wro (GS 27 november 2007),
- het instellingsbesluit van de commissie (PS 5 november 2007) en
- het Plan van aanpak invoering nieuwe Wro (besluit ad hoc commissie nieuwe Wro 10 december 2007).

Voorgesteld wordt te besluiten tot:

1. vaststelling "Beleidslijn nieuwe Wro" conform bijgevoegd ontwerp besluit;
2. het uitspreken van uw beleidsvoornemen tot het vaststellen van een verordening als bedoeld in de Wro;
3. de ad hoc commissie nieuwe Wro en ons te belasten met de voorbereiding van de verordening.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 23 juni 2008;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 20 mei 2008, afdeling PRO, nummer 2008INT222180;

Gelezen: het Ontwerp van de Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief concept Nota van Beantwoording;

Overwegende dat het nodig is met het oog op de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening om het 'provinciaal belang' te markeren en de inzet van de Wro-instrumenten te bepalen;

Gelet op de verwachte invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008;

Besluiten:

- de Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Nota van Beantwoording vast te stellen (citeertitel: Beleidslijn nieuwe Wro);
- hun beleidsvoornemen tot het vaststellen van een verordening als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening uit te spreken ten behoeve van de doorwerking van het provinciaal belang (categorie 1-uitspraken) met onderliggend beleid, zoals gemarkeerd in de Beleidslijn nieuwe Wro.
- GS en de ad hoc commissie nieuwe Wro te belasten met de voorbereiding van de verordening.

voorzitter,

griffier,

provincie *Utrecht*

1. Wettelijke grondslag

Nieuwe Wet ruimtelijke ordening

2. Beoogd effect

Er komt een nieuwe Wro. De provincie Utrecht moet daarop anticiperen om haar 'provinciaal belang' veilig te stellen. Door het vaststellen van de Beleidslijn nieuwe Wro wordt de eerste stap gezet naar een *Wro-proof* Streekplan (juni 2008). De tweede stap daarin is het vaststellen van een Verordening Wro (juni 2009). Doel van deze Beleidslijn en de Verordening Wro is om, ook na 1 juli 2008, slagvaardig het Streekplan Utrecht 2005-2015 als beleidskader te kunnen blijven toepassen.

3. Argumenten

Door niet tijdig of niet adequaat te anticiperen op de invoering van de Wro kunnen provinciale belangen (ernstig) geschaad worden. In ieder geval is het risico van vertraging aanwezig. Bij dit soort projecten met ingrijpende besluitvorming is er altijd het risico van vertragingen. Uitstel van besluitvorming kan ertoe dat de provincie niet in staat is om onomkeerbare ruimtelijke ontwikkelingen te voorkomen. Dit kan tot gevolg hebben dat provinciale belangen (ernstig) geschaad worden.

4. Financiën

Het vaststellen van de Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Nota van Beantwoording heeft geen financiële consequenties.

5. Realisatie

Wanneer	Actie	Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Nota van Beantwoording
4 maart	GS	Vaststellen Ontwerp Beleidslijn
13 maart tm 23 april	Inspraak	Het Ontwerp van de Beleidslijn ligt gedurende 6 weken ter inzage
10 april	GS en PS	GS (gedeputeerde RO) en PS (voorzitter van de ad hoc commissie nieuwe Wro) organiseren gezamenlijk een hoorzitting
20 mei	GS	Vaststellen van Ontwerp Beleidslijn, inclusief concept Nota van Beantwoording (verwerking van de inspraak)
9 juni	Ad hoc commissie nieuwe Wro	Behandeling Ontwerp Beleidslijn, inclusief Concept Nota van Beantwoording (directe advisering aan PS)
→ 23 juni	PS	Vaststellen Beleidslijn, inclusief Nota van Beantwoording en uitspreken beleidsvoornemen tot vaststelling provinciale verordening Wro
z.s.m.	GS	Bekendmaking Beleidslijn (er staat geen bezwaar/beroep open tegen de vastgestelde Beleidslijn)

6. Juridisch

Het *Wro-proof* maken van het Streekplan geschiedt beleidsneutraal (geen nieuw beleid: beleidsdoelen worden niet gewijzigd). De Beleidslijn nieuwe Wro is nodig om ook na de inwerkingtreding nieuwe Wro slagvaardig het Streekplan Utrecht 2005-2015 als beleidskader te kunnen blijven toepassen.

7. Europa

Er is niet gebleken dat er Europees rechtelijke risico's zijn.

8. Communicatie

PS-flits Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Nota van Beantwoording

Naar aanleiding van bespreking in de ad hoc commissie nieuwe Wro wordt een kort stukje over de Wro opgenomen in de PS-Flits. Na vaststelling door PS van de Beleidslijn verschijnt een uitgebreid persbericht over de inhoud van de nieuwe Wro en samenwerking tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten (ad hoc-commissie nieuwe Wro) in het proces.

Meer informatie: Pauline Bredt, tel 030-2582522, e-mail: pauline.bredt@provincie-utrecht.nl

9. Bijlagen

Ontwerp Beleidslijn nieuwe Wro, inclusief Concept Nota van Beantwoording